

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Néptanítóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr.
Mozdulnak minden vasárnap és esztendőnkön.

Deák Ferenc műve.

Akitől a látás érzékét nem vonta meg az Isten, annak tisztában kell lennie azzal, hogy Magyarország mai politikai helyzete nagyon szomorú és veszélyes.

Azok a gúgázi harcok, amelyeket Deák Ferenc és korának nagyjai vívtak végig hazánk jogaiért, úgy látszik, fölöslegesek voltak. A mai kor igazolja, hogy törvények nélkül is lehet kormányozni. A haza polgárai egészen egykedvűen fogadják a mai idők kétségbeejtő bonyodalmait.

Az ugynevezett status quo fenntartása a végrehajtó hatalomnak jogalkotó tevékenységét képezné. Mindannak daczára azonban, hogy ettől a kormány el van tiltva, ebből még nem következik, hogy az országot fenyegető veszélyek elhárítása céljából, vagy közvetlen azért, hogy az országot a törvényen kívüli állapot későbbi helyrehozhatlan bajaitól megóvja, ne bocsáthasson ki a maga felelősségére rendeleteket. Ez minden parlamenti kormány kötelessége is. Csakhogy azután az országgyűléstől felmentést kell kérnie. Igazolnia kell először azt, hogy annak az alkotmányjogi tilalomnak megszegésére, mely szerint felhatalmazás nélkül törvényt helyettesítő rendeleteket nem bocsáthat ki, a nagyobb veszély elhárítása céljából szükség volt. És igazolni kell másodszer azt, hogy helyesen és megfelelőleg intézkedett. Ott, hol igazi parlamenti alkotmány van, ezen különben is csak ritkán előforduló eset ily utólagos komoly kautelák mellett, bajt nem okoz. Arról most nem szólnunk, hogy ami jelenlegi viszonyaink között ily esetnek beállása minő tekintetek alá esik.

De az kétségtelen, hogyha ily rendelet kibocsátásának szüksége a kormány nézete szerint előáll, ennek feltétlenül a kellő forma megtartásával kell történnie. Mikor a kormány ily kényszerhelyzetben akar

segíteni, ezt másképp, mint tüzetesen a fonforgó esetre vonatkozó formaszertü rendelet által, nem eszközölheti.

Először azért nem, mert e nélkül jogalkotás, jelentkezzék az bár egy hatályt vesztett törvény érvényének ily módon történő meghosszabbításában, nem történhetik. Másodszer azért nem, mert ily formaszertü jogalkotó funkció mellőzése által nemcsak hogy a hatályt vesztett törvény más szabály által nem pótoltatik, hanem százféle más veszélyek állanak elő.

Sehol alkotmányos államban nem engedték meg, hogy a végrehajtó hatalom ily esetben csupán a hivatali szervezethez és azok fejeihez intézett instrukciók segítségével intézkedjék. Mert ez a legbiztosabb módja annak, hogy a feudális államszervezet keljen ki ismét sirjából, mely nem ismeri az államban más tényezőt, mint az uralkodót és a feltétlenül tőle függő bürokráciát. Ez az abszolút kormányrendszer legsajátosabb kormányzati technikája, melylyel a német államokban kijátszoták az alkotmány-kartákokban a polgárok részére a rendeletekkel szemben biztosított bírói és rendi ellenőrzési jogot. Ez az a szisztéma, melylyel a német jogirodalomban a harminczas években úgy jellemezték, hogy az államban csak két hatalom létezik: „der Fürst und die Fürstlichen Privatdiener.* Mert ez a kormányzási mód a mint nullifikálja a polgárok minden jogát, az által, hogy nem jogszabályt alkot, hanem csak a hivataloknak parancsol, — az államszolgálatot is ezen jellegéből tekinteti ki. Hogy pedig ez hova vezet, azt bővebben magyarázni felesleges.

És ha már most annak világánál, a mit előrebozsátottam, megvizsgáljuk azt a jegyzéket, melyet a ministereink a képviselőháznak bemutatott, a fölött az ítélet nem lehet kétség.

A 67-es pártok legszentebb kötelessége az, hogy a haza bölcsének alkotásait a maguk eredeti fényében, fenségében és épségében tartsák fenn. Életüknek a veszélyeztetésével is vissza kell vernök minden támadást, amely ezeknek a nemzeti kincseknek a megsemmisítésére vagy megsértésére irányul.

Ennek a nagy kötelességnek a tudatában a nemzeti párt minden erejével oda fog hatni, hogy a napirenden lévő provizoriumos törvényjavaslat minél hamarabb letárgyaltassék.

A nemzeti párt érdeme, és különösen Apponyi Albert grófé és Horánszky Nándoré, hogy a kormánypárt legnagyobb része a legutóbbi időkben a 67-es alapon megmaradt. A kormány bűneivel szemben azonban csakis a kritika jogával élhet és erről nem is fog lemondani soha. H.

Városi dolgok.

Még az ezredévi emléknapok sugarainál sem láthatjuk rózsás színben Zombor mullját és jövőjét. A nemzeti ünnepek reánk nézve nyomtalanul tüntek el a semmisségben.

Más városok történetében arany betűk fogják hirdetni a nagy napok emlékét. Mi jel nélkül hagyjuk elröppenni ezeket a szent idöket. A gondviselés akként intézte sorsunkat, hogy még ennek a dicső esztendőnek sem örvendhetünk.

Az idén ismét ünnepre készül az ország. Kegyelettel fog áldozni mindenki ama nagy napok emlékének, amikor szabad hazának szabad fiaivá lettünk, amikor leomlottak a válaszfalak, amikor megszűntek az előjogok, a kiváltságok és a népek felemelésével megalakult a politikai magyar nemzet.

Rövid néhány hó múlva félszázada annak, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos elvei nálunk is kifejezést nyertek, hogy törvényalkotásaink gyöngyei, az 1848-i törvények szentesítetttek.

A népjogok kivivásáért másutt milliók vére folyt és az idök szele egész társadalmak nemzedékeit söpörte

el. De a szabadság vágyát a reakciók különféle áramlatai sem tudták többé elfojtani.

A millenium emlékeinelé imára nyitak ajkaink, 1848 jubileumánál örömdal hangozzék szerte a hazában és így minálunk is.

Ha a millenium emlékének nem áldoztunk méltóan, úgy 1848 nagy napjainak a tiszteletére még helyrehozhatjuk hibáinkat. Örvendezzék a város minden lakója, valamennyi nemzetiségé, hiszen valamennyiünk boldogságának, szabadságának megteremtője 1848.

Ne kedvtelenítsen el, ne riasszon bennünket vissza az, hogy valahányszor a mi ki-világunknak: Zombornak a bajait, fogyatékoságait emlegetjük, hát mindig ezt telet a visszhang; nincs pénz, pénz, pénz.

Igaz, hogy, ha visszatekintünk a multba és annak eredményeire gondolunk, ha elábrándozunk a jövő kilátásain, hát nincs okunk örülni. Csakhogy már hozzászokhattunk a nagy búsuláshoz. Vólt okunk elég reá. Mindazonáltal nincs okunk az elcsüggedésre.

Februárban lesz a polgármester választás. Ha jól választunk, hát megtettük az első lépést a boldogulás felé. Ne engedjük magunkat befolyásolni. Csakis lelkünk sugallatára hallgasunk.

A város multja nem dicsekedhetik semmiféle nagyarányú munkálatokkal. Ott vagyunk ahol voltunk. Szomorú ez nagyon, különösen, ha meggondoljuk, hogy vannak szegényebb városok is, mint Zombor és még sem szűkölködnek annyira a haladás áldásai nélkül, mint a mi városunk.

A világitás, a csatornázás, a nivelározás kérdései függetlenek a város gazdagságától. Olyan tényezői ezek a városi életnek, mint az egészség, a levegő, a napfény az ember szervezetének.

Más szegény városok már régen túl vannak ezeken a kérdéseken

Elismerjük, hogy a pénzerők elégtelensége akadály a városias emelkedésnek. Erőltetni a dolgot nem lehet. Nagy kiadásoktól mindenek előtt maga a nagy közönség riadna vissza, amely pedig rendszeren lelkesedéssel és szeretettel támogat minden jóra való törekvést. A város pénzügyi egyensúlyát, mint az emelkedés elengedhetlen feltételét a jövőre nézve is biztosítani kell minden esélyecl szemben akkor is, ha emiatt valamely kedvező tervünkről vagy vágyunkról le is kellene mondanunk.

Csakhogy, ha a világitás, a csatornázás, meg a nivelározás kérdéseit megoldjuk, akkor megvetettük az alapját a város felvirágzásának, vagyonosodásának és jólétének. Amíg ezeknek a kérdéseknek a megoldását halasztgatjuk, addig pénzről, bőségről, jómódról nem is álmodhatunk.

Az a kis jó is, amit a város felmutatni képes, a nemzeti párt férfiai körültekintő gondosságának a gyümölcse.

A nemzeti párt, amióta befolyása van a közügyekre, megakadályozott minden fölösleges kiadást. Ez pedig nagy szó, ha meggondoljuk, hogy a legcsekélyebb eltérés is a dolgok rendes egymásutánjától, Zombor városának teljes anyagi tönkremenését eredményezte volna.

Városunk haladásának a palmája a nemzeti párté, közéletünk ernyedellen munkásaié, akik fáradhatlan buzgalommal, a város iránt való lángoló szeretettel a közügyeket megfizethetlen ténykedésekkel mozditják folyton elő.

H. H.

Tisztviselő vagy üzletember.

Tudjuk, hogy W l a s s i c h Gyula köztudatügyi miniszter rendeletét böcszött ki, a melyben a középiskolai tanárokat és igazgatókat előlítja egyes foglalkozásoktól vagy mellékkeresetűl. A rendelet szerint a tanároknak nem szabad részt venni pénzüzetek, betéti-, közkereseti

és részvénytársaságok, általában üzleti nyereségre irányuló vállalatok alapításában és igazgatásában s nem szabad elfogadni ezeknél olyan állást, a mely állandó fizetéssel, osztalékkal, részesedéssel, vagy egyéb jutalmakkal van összekötve. A rendelet megbizza a tanfelügyelőket és tankerületi főigazgatókat, hogy e tekintetben is szigorú ellenőrzést gyakoroljanak s minden esetben tegyenek a miniszteriumhoz jelentést.

Tudomásunk szerint S z i l á g y i Dezső miniszter korában a bírakkal szemben követett hasonló eljárást. Résztünkről csakis akkor birondekl az efajta intézkedéseknek, ha azok nem szemelnék ki például a hivatalnokoknak egyes osztályát, hanem egyenlő mértékkel mérnének az állam minden tisztviselőjével szemben. Miért legyen a tanár kivétel?

Késégekivil igen szép és méltánylandó dolog, ha a miniszter a középiskolai tanárt visszautalja hivatása gyakorlására s rászorítja a tudomány művelésére, mely a mindent elnyelő üzleti szellemmel összenem fér. Vagy üzletember, vagy tanár, de a kettő együtt és egyszerre lehetetlen. S miután a folytonos pénzüzettel foglalkozás az emberek lelkére bélyegző jellemet nyom, lehetetlen, hogy az ifjuság méltó vezéréül megmaradhasson az olyan férfi, ki a pénzüzletekkel vesződést hivatásszerűleg űzi.

És nemesak a tanárra magára hat demoralizálólag a pénzügyletek hivatásszerű, mindennapi űzése, — még inkább az az ifjuságra, mely az ily üzletemberrel érintkezésben van. Eltekintve az udvarhelyi példától, mely végre is rábirta a ministert rendeletbe kiadására, hol a tanárok a zálogházakban becsüsként működvn, tulajdon diákjaik „becsapott” óráit tárgyalták meg a tanulókkal a latin órák után, maga a tanárban megnyilatkozó „auri sacra fames” látása megrendíti a tanulóban a tanár őszinteségébe szükségképen vetendő hitet, hogy ez a tanár tényleg hisz abban a szépben és nemesben, melyet a tárgyainál és a vallás-erkölcsi nevelés általános irányánál fogva diákjainak hirdetni kénytelen. S ha így a tanuló kettős Janus-fejű tanárt lát maga előtt: az iskolában idealizmust hazudó, a zálogházban és takarékpénztárban pedig való alakjában megjelenő üzletembert, — tanaratól csak a rossz példát tanulja el és hazug lesz már az iskolában.

T A R C Z A.

Az anya.

(A „Zombor és Vidéke” társzaja)

Szegény jó öregasszony.

Nincs már egyebe, mint a pápaszeme, a mivel látni tudja még a körülötte levő dolgokat; az imádságos könyve, a mely az ő hosszú évek óta nem látott fiát mutatja neki. Régen nem imádkozik már könyvből. A betűk még a pápaszemen át is egy khaoszszá folynak össze. De az a jó öreg asszonynek nem akadály, hogy az Isten lássa és társalogjon vele. Benne van az a lelkében.

Egy harmadik vagyona is van még neki, de a mely, úgy veszi észre, napról napra fogy.

Ez az emlékezés.

Nincs emlékezésének már egyéb tárgya, mint a fia. Ez is elmosódik napról napra jobban legtisztábban mint kis pólyás baba áll előtte, azutáú mint porban játszó, szöke haju gyermek. Ezentul már homályosodni kezd a kép. Minél inkább nő a gyermek, az emlékek annál haloványabbak lesznek, minél inkább kidomborodott a férfi egyénisége, annál markánsabb vonalakban rajzolódott az

anya lelkébe a kis baba képe. Az élő férfit nem látta tisztán, az elhalt kis baba eleven volt, élt a lelkében.

Tizenöt éve, hogy nem látta őt és őt éve, hogy egy betű írását nem kapta a bálványozott fiának, a ki híres, peves, nagy művész lett őt velebol idegenben: Münchenben, Párisban vagy az Isten tudja melyik metropoliszban a világunk.

A jó öreg öt év óta nem látta írását a fiának, de azért mégis tudta, hogy el; csak azt nem tudta, hol.

Mikor öt év előtt írt neki hogy nem látja már a betűt, akkor még Münchenben volt.

Eltől fogva a jó öreg nem látott többé egyetlen levelet sem fiától, hanem minden vasárnap megjött egy datob papírlap, épen akkora mint az imádságos könyv lapjai.

Ezek a papírlapok tele voltak rajzolja mindenféle képekkel.

Az első képen egy magányos férfi volt a Fihen alig tudott ráismerni a tizenötléve nem látott fiára.

Hanem a jó öreg asszony megértette a képet.

A gyöngéd szívű fiú kitalálta módját hogy mint tudósítsa a betűket már meg nem ismerő édes anyát.

Lerajzolja magát, úgy jön haza látogatóba.

Maga van a képen, mert még nincs senkije, idegent pedig nem akar részesiten a viszólátás órájában.

Ezen ezán elgyönyörűkódhelet a jövő vasárnapig, ekkorra már itt volt a másik és az első odakerült az imakönyv első lapja mellé.

Nem volt ezután szükség semmiféle írásra. Egyik kép a második követte szakadatlan egymásutánban.

Egy bohém szoba. Benne három fiatal férfi. Az egyik a fia. Mind a háromnak az arca olyan mintha épen karácsonyest volna, csak hogy nincs más a szobában, csak egy égy, egy szék, asztal, azon szomorú világu petróleumlámpa, a háttérben kályha, a melyben nincs tűz, kóröskörűl vigasztalan homály.

A jó asszonynak nagyot dobbant a szíve, szeméit ellepte a könyv és azután sirt aggódott a következő vasárnapig.

Akkor egy másik kép érkezett. Csupa fény csupa pompa, egy valamiféle párisi vendéglő étterme, tele vigadó, mosolygó alakokkal, az előtérben a fia, a kiből mint-

A dolognak azonban ott van az a másik oldala, melyet a tanár és a ifjúság érdekelten figyelmen kívül nem szabad hagyunk. Vajjon miféle mellékfoglalkozást izhét a tanár, mely állásával összefér, miután azt talán Wlassics miniszter maga sem állítja, hogy a középiskolai tanári fizetésből művelt ember megélhet. Nem, abból még csak nyomorúságosan sem élhet meg családos művelt ember s e miatt olvasunk a tanügyi lapokban örökös panaszokat, e miatt forog a középiskolai tanárság összes gondolata a fizetés-javítás, a rangosztály-emelés, a lakbér-emelés és a többi ilyen anyagi gondolatok körül, mert díjazásuk tényleg oly nyomorúságos, hogy ha magánvagyonra nincs az illető tanárnak, pusztán fizetéséből meg nem élhet. Régebben, midőn még gyengébb fizetéssel voltak javadalmaszva kosztos-fiúk tartásával, magánórák adásával, segítettek magukon s némelyik még házat is épített — „szekundából”, mint a hogy a diákok egy kecskeméti tanár ujjonnan épült szép házára ráírták. Ma azonban a magánórák adása is tilos, miután ezek utján hallatlan visszaélések történtek, melyek az egész kaszt hitelét aláásták.

Tehát kérdezzük a miniszter urat, gondoskodott-e arról, hogy a középiskolai tanárok állásuknak megfelelően élhessenek, vagy vannak-e olyan mellékfoglalkozások, melyek összeférnek a tanári állással és némi jövedelmet biztosítanak a tanárnak?

Azt feleli mindenesetre, hogy az egyedüli irodalmi foglalkozás az, mely nemcsak összefér, de hivatását előmozdító és tisztességes is.

Az irodalmi foglalkozás kétféle lehet: a napisajtó terén működés, vagy a tudományos. Amaz igen kedvelt dolog s jövedelmező is, ha a tanár a saját vidékén a kormányparti lapot szerkeszti és a kormányt magasztalja, szóval, ha kortesérdeemeket szerez. Ebben az esetben jövedelmező, pályáján előre is segíti a tanárt, nem is kell hozzá egyéb, csak arzbőr.

Amde jaj neki, ha ellenzéki lap munkatársa mer lenni. Ekkor a tanfelügyelő, kerületi főigazgató, saját iskolája igazgatója, felsőbb fokon a főispán a közigazgatási bizottság, legfelsőbb fokon pedig a belügyi és vallásügyi ministerium hamar gondoskodik arról, hogy az illető tanár megszűnjék tanár lenni, mert az ifjúság lelkébe az ellenzéki szellemet oltja bele

példájával, pedig az iskola hivatása az, hogy alkázatosan húzó barmokat neveljen, melyeknek gondolkozniok nem szabad, hanem csak vakon engedelmeskedniök.

Hátra van még a tudományos téren működés. Szép dolog ez másutt, de nevelés nálunk hol nincs tudományos irodalom hanem vannak irodalmi czéhek, álló-társaságok, melyekbe bejutni lehetetlen s melyeken kívül álló emberi, ha Newton vagy Verulam Bacon kincsével bír, sem kap kiadót, legföljebb meglopják fáradozása gyümölcsöt a sok küldözés alatt s valamelyik nagy állós a magáé gyanánt adja ki s tekintélyt el a szegény vidéki tanárt ledorongolja.

Tehát inas a tanár számára tisztességes mellékkereset. Eltiltani könnyű, de helyette mást adni, az volna az érdem. Elvonne a kényeret valaki szája elől még könnyebb, de adni újat, az volna az igazi kötelesség. A miniszter rendelete tehát elvben a milyen helyes és dicséretes, hiányság más oldalról, mert nem számol a megélhetés gondoljával, melyeket persze a Hold-uteza első emeletén nem éreznek.

K.

A Zombor és Vidéke 1898. január 1-ével XVII. évfolyamának I. negyedét kezdte meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb be- küldeni sziveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Hirek.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Vass Antal, zombori főgimnáziumi rendes tanárt a bártfai gimnáziumhoz igazgatóvá nevezte ki.

* **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Korossy Pal, pénzügyi fogalmazót az óbecsei kir. járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki. Tamás György halmai kir. járásbírósi irnokot a zentai kir. járásbírószághoz áthelyezte.

* **Színházi műsor.** Zombor szab. kir. város színházi bizottsága csütörtökön, délelőtt 11 órakor ülést tartott, amely alkalommal a műsort a következőképp állította össze: hétfőn, január 10-én: Könyvtárnok. Kedden, január 11-én: Leszámolás, szerdán: január 12-én: Ripp van Winkle, csütörtökön, jan. 13-án: Egér. Szombaton, január 15-én: Koldusdiák, vasárnap, január 16-án: Daróczy Ilka jutalomjátékával Fedora. Ha Tolla-gi jön, akkor 12-én: Kis alamuszi, 13-án: Kintornás család és Elektra paródia; ha Tolla-gi nem jön, akkor jön Makó Aida és játszik 12-én: Toszában, 13-án: Vasgyárosban.

* **Vacsora a korcsolya-pavilonban.** Kedélyes vacsorát rendezett fiatal-szunk néhány tagja a korcsolya-egylet Bajai-úti csarnokában péntek este. A társaság egész a reggeli órákig mulatoit együtt. Ott voltak Kockar Zsigmondné, Karácson Gyuláné, Fernbach Karolyné, Városhy Karoly-né, özv. Pal Antalné, Kockar Adrienne, Kockar Zseny, Pal Blanka, Györgyvánszky Gizike, Kolompár Sándor kitűnő zenekara húzta a talp alá valót. Örömmel konstataljuk, hogy a Korcsolya-egylet Bajai-úti pavilonja kisebb társaságok számára pompás mulató helynek is beválik. A középső terem padlója olyan pompás, akár a Vadászúrt nagy teremnek a parke je.

* **Vida Etelka szerződése.** Vid a Etelka valószínűleg Pesthez, a szabadkai szin-igazgatóhoz fog szerződni. — Erről a dologról így ír a B. Hirlap: Pesti Thász igazgató vendégszerzést kívánt, s mivel Vida Etelka ebbe beleegyezett, elhatározták, hogy február havában fog a jeles művésznő szin-hazunkban vendégszerepelt: a »Katonakis-aszony»-ban, »Kis molnárné»-ban és »Ná-nie»-ban. Igazán orvendünk, hogy majd a kitűnő énekesnőt valószínűleg primadonnakul üdvözölhetjük s kíváncsian várjuk a februári vendégszerepléseket. Január havában majd-nem minden napra jut egy-egy hangverse-nye Vida a Etelkának s ezért ezt a vendég-szereplést februárra halasztva:

* **A zombori színház sorsa.** Zombor szab. kir. város színházi bizottsága f. hó 10-én holnap d. e. 11. órakor a város-háza tanács termében ülést tart, a mely alkalommal az 1898/99 ik évi szini idényre kiirt pályázat eredménye felet fog h. tarozni. Így tehát holnap fog eldőlni, hogy ki lesz a jövő esztendőben a director.

* **Zombori polgármestorjelöltek.** A Budapesti Napló szerint a követke-

ha a többinek, valamennyinek, a jókedve összpontosulna. Körülötte jó cimborák, előtte pezsgős poharak. Milyen jó kedve is van az ő fiának. Hanem azért mégis valami szorongás fogta el a szívét, lelkét. Nem tudta mi, de valami hiányzott neki a képen. Kereste, kutatta folytonosan, míg a másik kép meg nem érkezett, de sehogy sem tudta megmagyarázni, hogy mi az, a mi nincs a képen és mégis ott van, azzal, hogy hiányzik, hiszen tele van az vidámsággal, jókedvű férfiakkal, kacagó szép hölgyekkel, szinte hal-lani véli azt a zenét, a mitől ezek olyan vigak.

A következő kép meghozta azt is, a mi a másikon hiányzott. Nem volt ezen a képen hangos vendégfogadó, mulató urak és uraszonyok pezsgő, muzsika . . . Csak két alakból telt ki az egész kép, hanem ez a két alak nagyobb öröm volt a jó öreg mamának, mintha ezeket rajzolt volna a fia egy-más mellé.

Egész zive lelke ezen a képen csüngött, A bájos szép leány a ki fia mellett ül, olyan tündöklő boldogsággal néz az ő szemébe, hogy a jó mama megcsókolta, azután újra belemért a kép bálulásába. Édes

gondolatok keltek a lelkében, azután hang-reklők! szavakká változtak ezek a gondolá-tok! ugy-ugy. édes fiam, szeresd csak. nagy-on szeresd meri megérdemli és meg ne szoro-lsd mert az énekem igen-igen fog faini. Kedves fiam, szeresd le és a más-világon, de megmaragszom és meg nem bé-küök soha, sem itt, sem másvilágon, ha megbusítod ezt az én kis „menyemé.”

Ere a fenyegetésre meg a következő kép megérkezéseig folytonosan attól fél, hogy ígéretét esakugyan be kell váltanni.

Megjijed, mikor a kép megjött és nem merte fölbontani.

Hanem mikor aztán neki bátorodott s a kép szeméi elő táult, akkor ez örömmek olyan áradata borította el areát, hogy a rán-cok mind elismultak, szinte fiatal lett, re-gyogott, mint tizenhat éves korában. Sze-meibe forró könnyek tölttek. Teste kiegye-nesedett, egy egész fejjel magasabbnak lát-szott. Aztán érzelmeitől elragadtatva, karját magasra emelte s ugy kiáltott föl: fiam, le-ányom! Aztán lassan megroksádt az a fel-magasztalt alak, térdéi megingotak, aztán lérdre rogyott s ugy imádta Istent, a ki az rettegő fohászait meghall gatta.

Ezen a képen a fia menyegzője volt.

Egy álló évig be kellett érnie ezzel a képpel. Álmodhatott szépeket, gyönyörűsé-ges állmokat örömről, boldogságról, a milyen az övé volt akkor.

Az egy év már betelöben volt s a jó öreg mama minden nap várta a póstát. Reggel azzal ébredt: ma bizonynyal jön valami, s ha nem jött, este azzal fektüdt; holnap okvetlenül!

Egyszer csakugyan megjött. Még föl se bontotta, már kacagott örömben: oh kicsi bubám, aranyos kis bébé, oh, milyen szép szemei vannak; az apjé is ilyenek voltak, mikor ilyen kicsike volt még.

A jó nagymama nem csalódott.

A kis idegen unoka képét küldte meg fia. Ugy örült, olyan nagyon boldog volt, hogy azon vette magát észre hogy valami ré-gi módi, örökké uj nőtát dudol egész han-gosan: Tente baba tente!

Azt hiszi hogy soha anyyi öröm még nem érte világeletemben, és ez öröm napról-napra nagyobb lett, fokozták azok a szép álmok a mik lelkében támadtak: hiu álmok, balga remények. Csak egy lehelet kell és

zók a polgármesterjelöltek: Trischler, Ferenc, dr. Gertinger Pál, Thurszky Jenő.

* **Véber Ferenc a szegedi kir. járásbírósgazdájának vezetője.** Közöltük, hogy Ö Felsége a király, Véber Ferencet, a zombori járásbírósgazdájának vezetőjét a szegedi kir. járásbírósgazdájának vezetőjévé nevezte ki. Mindenki tudja, hogy milyen pótolhatatlan vesztés V é b e r eltávolsága Zomborra nézve. A zombori kir. járásbírósgazdájának vezetője a zombori bírói kar egyik díszét, a zombori társadalom pedig a legkedvesebb embert veszti benne. Az általános tisztületnek és becsülésnek volt a kifejezője az a banquette is, amelyet a zombori bírói és ügyvédi kar rendezett a tisztelőre tegnap este a Vadász-kürt első emeleti termeiben és a melyen 70-en vettek részt. V é b e r Ferenc rendkívül szívélyes ovációknak volt folyton tárgya. Amint tudjuk, a kir. törvényeszek előnye igen meglehetősen átiratban, értesítette V é b e r t kinevezetéséről, amelyben egyuttal forró köszönetet is mond nekik a zombori járásbírósgazdájának alkalmaztatásának egész ideje alatt, az igazságszolgáltatás érdekében tanúsított buzgó, sikerdús és rendkívül hasznos működéséért és fáradhatatlan szorgalmáért. Amint értesülünk V é b e r Ferenc január 12-ig marad körünkben.

* **Ferenczy Frigyes jutalomjátéka.** Ma van Ferenczy Frigyesnek, a tarsulat komikusának a jutalomjátéka. A Szabónok elrablásában lép fel. Biztosak vagyunk, hogy a mai előadás jegyciért valósgos háboru fog folyni.

* **Tüz Fehér Károlynál.** Apatini F e r e n c h e Károly csonoplyai pusztaján pénteken tűz ütött ki, amelynek egy 60 öl hosszú disznó lett a martalékává. Az állatokat szerencsére még idejekorán kihajtották és így nagyobb kár nem esett. Az ől biztosítva volt.

* **Nagy körvadászat.** Nagy körvadászatot rendeznek ma O-Ssivac és O-Sztapár határában L e b e c h Keresztély és S z a n k o v i c s Lázár nagybirtokosok. A zombori vadászok közül is sokan hivatalosak.

* **Olcsóbb az orvosság.** A belügy-miniszter több ovosszernek tetemesen leszállította az árát. Erre való tekintettel a törvényhatóságok ama sürgősen végrehajtandó utasítást kapták, hogy ennek életbeléptetése iránt azonnal intézkedjenek.

örökre végük magával az álmódoval együtt.

Egy év múlva meg jött ennek a képek a pendantja.

A kis bubát gyönyörű virágok veszik körül, mind szép fehér virágok, fehérségükben nincs semmi hiba, épen olyan tiszták mint a kis buba arca. A virágok fölől, gyertyák égnek, a gyertyák között a kiszendvedt Megváltó van a kereszten.

A nagymama nem nagymama többé. Ott áll a kép előtt köny nem jön szemébe, nem roskad térdre, mint most egy éve örömeiben. Ugy látszik, mintha a bánat mankóval szolgálja neki, hogy el ne essék.

Ki m é n a szobából, beküldi a cselédet, hogy bontson ágat. Azután lefekszik. Gyönge, szenttelen hangon küld papért, hogy az utolsó kenetet felvegye. Addig a képet maga elé állította, úgy nézte megszakadni készülő szívvel.

A következő kép fölbontatlanul érkezett vissza a jó fiúhoz.

Irta: B á t y L.

* **Az olcsó marhasó ügyében** a földmiv. miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: 74475/IV/2. szám. Figyelemmel arra, hogy az olcsó marhasó forgalomban hozatalat biztosító 1897. I. t.-cz. intézkedése nézve a gazdaközönség még kellő tájékoztatással nem bír, felhívom a címet, hogy a marhasó használatára való buzdítás mellett a lehető legszélesebb körben hozza köz tudomásra azt, miként az ország különböző helyein közel 300 só árus árulja a marhasót és hogy a marhasó eladási árát az 1897. I. t.-cz. 2 § a a termelési helyeken métermázsánként 10 koronában állapította meg, mely alapról az országban fennálló kir. sóhivataloknál az időnkinti szállítási költség hozzáítendő. Budapest, 1897. évi december hó 14-én. A miniszter helyett: K i s s államtitkár.

* **Szocialista botrány a szabadkai kath. körben.** Simrák Béla, róm. kath. kaplan, f. hó 2-an, vasárnap d. e. 10 órakor a szabadkai kath. körben felolvasást tartott a »szocializmus«-ról, melyre vendégeket is szívesen láttak. Erre a felolvasásra a szocialisták közül számosan elmentek s a felolvasás alatt olyan botrányt idéztek elő, hogy a felolvasást be kellett szüntetni, mert már a kedélyek olyan állapotban voltak, hogy a felolvasó kaplant »igaz mondásaiért« el tángálják. Olyan kifejezéseket is használtak, hogy: »nincs Haza«, »nincs Isten«. Hová fog ez vezetni?

* **A szeghegyi gőzmalom** december végén, eddig meg nem állapítható okból, kigyulladt s dacára a tűzoltók emberfeletti fáradozásainak, odaégett a malomberendezés és nagymennyiségű gabonánamé. A kár mintegy 8000 frtra rug.

* **A bogojevai magyar polgári olvasókör** január hó 2-án tartotta meg az évi közgyűlést. Elnökül egyhangulag U r a B a u m g a r t e n József, alelnökül U r v á s z Ferenc, pénztárnokká F a r k a s János, I. könyvtárnokká H e r c z e g Gyula, II. Szűcs György; választmányi tagokká: R i c h t e r Fülöp, K r a u s z Károly, D o b l e r Ignátz, S z o b o n y a József, L u k i t y Károly, G y ö r g y Antal; póttagokul W e i s z Lázár, O l a h András, L a m p e r t János, A p a r i János idős; bírákul H e r c z e g Mór és S z a b ó Antal választattak meg.

* **Meghívó.** A bajai ipartestület könyvtára javára 1898. évi január hó 15-én az »Arany Bárány« szálloda nagytermében felolvasás és monológok előadásával egybekötött táncmulatságot rendez. Műsor: 1. »Részletek a leghajós történetéből.« Felolvassa: S z e k e l y Károly főgymnáziumi tanár ur. 2. »A férfi-vadász.« Magánjelenet. Irta: F e h é r Árpád. Előadja: S e b e s t y é n Juliska k. a. 3. »Othello Vaskúton.« Magánjelenet. Előadja: G ó d á r Lajos ur.

* **Sport-mulatság.** Meghívó. A bajai atletikai club 1898. évi január hó 20-én az »Arany Bárány« szálloda termeiben kard-, vítor- és ökölvívási gyakorlatokkal egybekötött calico-estélyt rendez.

* **Az öbence-títel-újvidéki vasut** ügyében legutóbb az érdekeltégek részéről egy küldöttség járt a kereskedelemügyi m. kir. miniszternél, arra kérvén őt, hogy az építéshez még szükséges összeget az állam fedezze, mert az érdekelt vidék nagyon szeretné, ha e vasut 1898. év folyamán létesülne. — A miniszter a kérés méltányolva, megígérte, hogy tőle telhetőleg pártolni fogja a megvalósítást. — A műszaki munkálatok már tökéletesen készen vannak, sőt az építési szerződés is meg van kötve.

* **Közgyűlés.** A bogojevai I. temetkezési egylet közgyűlése f. évi január hó 6-án volt, mely alkalommal a titkuzítás is megejtetett. Elnök: R o h á c s e k Márton, úgyszintén az egész képviselőtestület a régi maradt.

* **Pályázati hirdetések Bácsmezőben.** Ó-Kanizsa községében 300 frt

fizetéssel ellátott gyalogrendőri állás. Benyújtási határidő 1898. jan. 6-ika. Zomborban a varmegyéhez 264 frt fizetéssel javadalmazott örölői állásra. Benyújtási határidő 1898. január 31-ike. Ó-Palanka községében 500 frt fizetéssel és 100 frt lakberrel javadalmazott segédgyógyász állásra, Benyújtási határidő 1898. január 15-ike. Zomborban 600 frt fizetéssel 150 frt lakpénzzel és 150 frt utiutalvánnyal javadalmazott járásovisói állásra. Benyújtási határidő 1898. január 20-ika. Apatinban 400 frt fizetéssel javadalmazott II. oszt. útmeisteri állásra. Benyújtási határidő 1898. február 1. Uj-Futak községében 400 frt évi fizetéssel javadalmazott segédgyógyász állásra. Benyújtási határidő 1898. január 20-ika.

* **Hymen.** Dr. Orth Mihály pünciai közpíri orvos eljegyezte D u s s i n g Katinka kisasszonyt Újvidekről — L ö b l Adolf Torzszáró eljegyezte Pancsovan B l u m e r s t o c k Ida kisasszonyt.

* **Érdekes lelet.** Ij. D u d á s Sándor kulai szőcmester hazának bontása alkalmával az ott dolgozó napzamasokk érdekes leltre bukkantak. Gondosan papírba göngyölt és átkötött kis csomag volt az, amit egyik falba elrejtve találtak. Nagy kíváncsisággal hűzték ki a kis csomagot rejtéshelyéből és már előre meg is alkudtak a talált kincsre nézve a ház tulajdonosával, hogy azon testvériesen hoztunk ki a kincset; de mikor azt kibontották, nagy szomorúságra nem volt benne több mint 17 frt értékű K o s s u t h bankó.

* **Veszett kutya áldozatai.** Ilyen címen emlékeztünk meg a mult szamunkban arról a rettenetes szerencsétlenségről, amelynek a Zeiss család megvesztett kis rattlere volt az okozója. A B-Kulai Hirlap így írja le az esetet: Mint futó tűz terjedt el a rémes hír, hogy Karli Pistán, a »Hungária« szálloda rokettesben pincéren, Zeiss Károly közszerzetben álló vendéglőssünk sógorán kitört a dühösség. A borzalmas hír csakugyan valónak bizonyult, a katasztrófa csakugyan bekövetkezett. Még a nyár derekán, augusztus hónapban történt, hogy Zeiss Károlynak egy kis rattler-kutyája Karli Pistát játék közben megharapta. A kutyan akkoriban semmit sem lehetett észre venni, egészen jókedvűen játszadozott gazdájával és így a meguart fiatal ember sem tulajdonított semmi fontosságot a kis harapásnak. Ingerkedt a kis hörcsöggel — gondolván magában — hát megkapta a magáét és tréfálva, nevetgélve mesélte el az esetet sógorának és néjének. Zeiss Károly erre kis gymnazista Károly nevű fiatal szintén kiment a vendéglő udvarára, és szintén ingerkedni kezdett a kis kutyával. Ez ismét vidáman ugrandozott a gazdája előtt, de aztán egyszerre csak hogy-hogy nem, az ő kezén is sebet ejtett a karmaival. Mondják, hogy a kis Karcsi kezét ez alkalommal szintén meg harapta. Minthogy a kis kutya teljesen egészségesnek látszott, egyik sem vette komolyan a bajt, hanem mindegyik bekötötte a sebet, amely hamarosan be is gyógyult. Ezzel persze feledésbe is ment az egész dolog. A mult hó 27-én egyszerre Karli István megbetegedett. Kezdetben torokfájásról panaszkodott az orvosoknak, akik — a legmondosabb vizsgálódás dacára sem voltak képesek valamit a fiatal ember torokában fölfedezni. Mindazonáltal rendelkeztek neki orvosságot, amit a fiatal ember szépen be is vett. De a baj ahelyett hogy javult volna, egyre rosszabbodott. Az orvosok már kétségbe voltak esve, nem tudták mit-tevők legyenek a fiatal emberrel. A kutya-harapásra persze már senki sem gondolt. — Vége a mult hó 30-án este 11 óra tájban kitört rajta a vesztés. Tört, zuzott mindent ami keze ügyébe került, sőt még a kezelő orvosát is megtámadta. Ez persze megfutamodott és csak a véletlen szerencse mentette meg a dühös ember körmei közül. Amint ugyan is a szerencsétlen ember az udvarra rohant, hogy a menekülő orvost ellogja, itt a kút mellett képződött jégkéreg me-

csuzzott és elesett. Ezt az időt aztán az orvos felhasználta a menekülésre. Hamarosan rendőrökért küldtek, akik éppen abban a pillanatban érkeztek meg, mikor a nekidűböt fiatal ember éppen a saját sógorának: Zeiss Károlynak és nejeének, akik persze a duhódtéségi roham kitörésére szintén elmenekültek, keresésére indult. A rendőrök aztán gyorsan elbánták a szerencsétlen fiatal emberről. Kezeit összeláncolták és a gyűzők közé tették, amelyben másnap hajnalban fél három óraker iszonyú kínok között meg is halt. Zeiss Károly és kis fia, aki az úvidéki gimnasiunak egyik legjelesebb tanulója, a borzasztó katasztrófa végéig be sem varva, Budapestre utaztak, ahol a Pasteurintézetben magukat gyógykezeltek. Karli Istvan temetése múlt hó 31-én d. u. 3 óraker óriási közönség részvétele mellett ment végbe.

*** Éljen soká!** ez a mottója egy képek, mely utcai falragaszok, kereskedőink kirakataiban, családi naptarokban és hírtapi hirdetésekben látható s eredetiségével általános feltűnést kelt. Az ismert Kathreiner czég ajánlja az ő malátakévéjét ezzel a képpel, melynek gyönyörű kivitele egyszersmind bizonyosságot arra is, mily nagy lendületet vettek e részben a reklámok s nevezetesen az évek hosszú sora óta megjelenő Kathreiner féle hirdetések mily nagy mérvben emeli becsületet. Az itt látható kép is elsőrendű művészetéből való. A rajta lévő kis baba bizonyára megfigyelte, midőn a papája egy családi estélyen poharat emelt, hogy egy vendéget vagy családtagot felköszöntsen. **•Éljen soká!** A tiszta öröm és őszinte ragaszkodásnak eme szép megnyilatkozása hatott az ő fogékony kedélyére s emlékébe vésődött. S a gyermekek sajátzerű utazási hajlamánál fogva, mely mindig megtalálja csapongó érzelmeik tolmácsolására a találó kifejezést, ő is köszönti a néniakéjtől hozott reggeli kávét. Ez pedig nem egyéb, mint a kedves Kathreiner, mely neki oly jól esik, oly kitűnően ízlik, mely az ő csontocskáit, gömbölyű karjait erősíti, orcáscskáit üdévé varázsolja. Es amint a telt csészét szajához viszi, melegegedésének és az kitörő öröme nek a papájától hallott **•Éljen!**-ben ad kifejezést, mely nem néniéje felé kiált. A kis babának tetszésnyilvánítását és idősebb novér feszitlen s mindamellét oly kedves kacazását, melyre a kicsike üde kiáltása fakasztotta, a művész igen szerencsésen juttatta kifejezésre. A néniéje is régóta élvezi az egész családdal egyetemben a Kathreiner-féle Kneipp malátakévéjét, mely oly kitűnően egyesíti magában a malátának egészségi szempontból megbecsülhetetlen sajátságait a megszokott, kellemes és kedvelt kávéézzel. Minél tovább szemléli az ember a gyönyörű gyermekcsoporthozot, annál kedvesebb és kellemesebb benyomást tesz. Az általános kedvelt Kathreiner-féle malátakévének jobb ajánló levelet igazán nem lehetett volna találni, az itt látható valódi művészi kivitelű képnél.

Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a Keleti J. budapesti czég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvtűkötő, orthopaediai gépek, mulabak, egyenestartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legelőkeltebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmegelőbbben ajánlhatjuk e kitűnő specialistát az érdeklődőknek.

Zongora. Egy jól átjatszott, igen jó karban lévő zongora eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tagadhatatlan tény az, hogy elismert jó dietetikus szerekel köhögés, hurutbántalmak, asztma, mell-, tüdő- és gyomor-bajokat általános testgyengülést, a legjobb siker elérik. Ily esetekben csak az a fő, hogy a valódi szér használattal. Ilyennek eddig legjobban bizonyult az 50 év óta betegek kezelésénél használatban lévő Hoff János udvari

szallító malátakészítményei, melyek 76 magas kiütésekben részesültek és ezerekkel menő hála- és elismerő-levelekkel kerestett fel. Cím: Wien I. Graben Breuner-Strasse 8. (1)

Színház. Vendégjáték.

Szinpadi felvételek. Igazgatónk két estére megnyerte Tollagi Adolf népszínházi comüest vendégnek. Színkerületnek: Kisalamuszi operette és kintornás család, népszimü. Utóbbi előadás után a vendégművész „Elektra paródiáját” is előadja.

Egy fővárosi lap után közöljük az alábbi sorokat.

Mikor Tollagi Adolf, a Népszínház kedvence komikus, ezelőtt nyolc évvel fellépett a Népszínházban, a fővárosi közönség előtt nagyon nehéz feladatra vállalkozott, megnyerni az elkényesztett budapesti közönséget. Első fellépésein a „Vereshajú”-ból Veréb Jankó szerepét választotta.

Bizonyos szánalommal néztek a fellépő vidéki színészre, aki el meri játszani azt a szerepet, amelyben elődje, Eöry Gusztáv, oly nagy sikert ért el.

Tollagi azonban kettős igyekezettel és bátorsággal valamint teljes készséggel és elszántsággal, lépett a küzdőtérre és tökéletes diadalt aratott.

A szerény vidéki színész első sikere után csendesen húzódott vissza magányos öltözőjébe, egyedül csak szerepére s az előadásra gondolt.

A függöny felemelkedett s a vidéki színészből az előadás végeig vendégművész lett.

Rövid idő után Tollagi Adolf, a Népszínház szerződött komikus lett és egyik sikerről a másikra lépett.

Legnagyobb sikere „A kis alamuszi”-ban volt, melynek Tom szerepét művészi kidolgozással mutatta be. Valóságos zugó riadalom és óriási tapsvihár jutalmazta e kiváló alakítását.

E naptól kezdve lett Tollagi a közönség egyik kedvenc művésze. Ettől fogva egészen a fővárosi közönség szívéhez nőtt, mely napnap után szívesen halmozza el kitűnő rokonzenyének nyilvánításával.

S Tollagi valóban megérdemli mindenki részéről a szeretetet, mert mint ember is meg van áldva a legnemesebb tulajdonságokkal.

Ifjú kora óta, mióta a színművészeti pályára lépett, melyre igazi tehetsége és művészi ambíciója predesztinálta, a jó fitú láthatuk bene, ki családja iránt a megtestesült gyöngédséggel és szeretettel viselkedett.

Mint kezdő vidéki színész, midőn még néhány fornyórt kellett egy egész hónapra át ragyogtatnia tehetségét, s a mindennapi nyomorral küzdött, nem feledkezett meg övéiről, s minden egyes gázi alkalmával szüleine és testvéreire gondolván, hogy szerény kvótát mindég elküldött az otthonlétőknek.

Nem esoda hát, ha ily mélyen és nemesen érző lelkületű férfiú be tudja játékaiba is mindig vinni azt a bizonyos melegséget, melyet a közönség oly szívesen viszonz rokonzenyével.

Mint minden igazi művész, Tollagi is csak erre a rokonzenyé és vonzalomra büszke.

Szerdán, január 5-én Konti, Muray 3 felvonásos operettjét: A királyfogást játszották. Az igen dallamos és meglehetősen tartalmas darabot jól adták elő. Nagyon kevesen voltak a színházban, pedig ezt az operettet többször is meglehet nézni és hall-

gatni anélkül, hogy élvezetünk lényegesebb csorbát szenvedne. A szereplőkre nem hatott túlságosan a gyér látogatottság és ezt érdemül be tudjuk nekik. Jó kedvvel játszottak, hanem a megjelenésekben itt-ott megint késedelemzést vettünk észre. Kissé szigorubb rendezést kértünk. Baloghnak rokonszenves hangon, jól előadott kupléi különösen tetszettek. Revizky Etel ismét igen jól énekelt és jól játszott.

Csütörtökön, január 6-án Gerő Károly 3 felvonásos vígjátékát a Rózsaszínü leveleket játszották. Két csomó rózsaszínü levélből áll a csomópont, aztán a vége felé hozzájárul még egy csomó ugyan olyan színü levél hogy a zürzavart még egy kicsikét jobban fokozza. Az első csomót Tarcal Ödön — Palágyi — özevgy közgygyzöhöz írta Tarnay Klára fiatal özevgy — Bodroghi Lina, a másodikat Bándy Ernő közgygyzö helyettes — Pintér, Tarcal leányához, Elizhez — Kende Paula, a harmadikat pedig Zsebegényi Muki — Ferenczi — írta Magda szobalányhoz — Füst Hermin. Ezeknek a szében összekötözött levelesomóknak a cseberjéből származnak azok a bohókás ellentétek, melyek aztán a végén szépen kismulnak. Palágyi mint rendező, jól játszott, többször nagyon rászorult a sugóra. Bessenyei apró, kis szerepben remek maszkban volt. Lipthay és Ferenczi kissé gyengék voltak. Bodrogi Lina remekül játszott, a legborsosabb mondásnak is eludja venni a sér-tét. Kende Paula ezt a szerepét nagyon jól adta; Szelényi Emilia nemkülömben. Pintér és Füst Hermin is jól megállták helyüket.

Közönség szépszámában volt jelen és jól mulattak ezen a nem nagy igényü darabon, melynek úgy gondoljuk maga az írója se vindikál több fontosságot, mint, hogy egy színházi estét kellemesen kitölt-sön.

Közgazdaság.

Hogyan fokozzuk a gyümölcsfák termőképesességét?

A ki figyelemmel kíséri a gyümölcs-féléket és az érték fizetett árákat, továbbá összehasonlítást tesz az ősi gyümölcsaisalon árák és a jelenlegiek között, önkéntlenül felveti azt a kérdést, hogy hogyan lehet az ily értékes és az egészségre oly hasznos élelmiczikk, ily nagy mérvü árhal-lámszának alávetve, mint azt tapasztaljuk.

A felelet igen egyszerű. Először is nincs elegendő gyümölcsünk, másodsor a már kész termés nem kezeltek helyesen. Külömben lehetetlen volna hogy december hó végén, tehát alig 2 hóval a szedés ideje után, finomabb fajta alma vagy körte 25—40 krajczárba kerüljön kilogramonként, holott szedés idején a termelők alig kapnak érte 3—4 krt.

Eltekintve a fásítás hasznától klimatikus szempontból, a már oly sokszor emlegetett nehéz gazdasági viszonyoknak kellene befolyással lenni a gazdákra, oly jövedelmi ág felkarolására, mely aránylag kevés befektetés mellett, okserűen kezelve — igen jelentékeny tiszta jövedelmet biztosít. Ily ága a gazdálkodásnak kétség-telenül a gyümölcsfatenyésztés és gyümölcstermelés.

Angolország és Németország roppant mennyiségü gyümölcsöt fogyaszt. Mint a statisztikai adatokból tudjuk, utóbbi állam egymaga 12 millió forint ara gyümölcsöt importál. Ezen bevitel folytonos fejlesztésének, Nem mindég volt Németország oly nagy gyümölcsbevitelre szorulva. Egyrészt ezelőtt a fogyasztás nem volt oly nagy; másrészt nem tudták helyre pótolni még az 1870—80-ik télen elfogyott roppant

menyiségű gyümölcsfákat. A Hítlólag télen mint 21 millió fa pusztult el azon a földrészen és az amerikaiak is. Ezért karolták fel annyira Amerikában a gyümölcstermelést, hogy egész nagy birtok testek, tisztán csak mint gyümölcsösök lesznek hasznosítva. A gyakorlati amerikai farmer bizonyára nem tenné ezt, ha nem volna meg biztos haszna is. A múlt évben, mint már többször megírtuk lapunkban, igen nagy mennyiségű gyümölcsöt vittek be Németországba, sőt ide hozzánk is Budapestre nem egy ezer mázsa adatot el jó pénzben. Szinte hihetetlen, hogy a Magyarországon, melynek éghajlata és talajviszonyai oly alkalmasak a gyümölcsfa tenyésztésre, ezen élelmiszerekből is bevitellel szorul, a helyett, hogy a közeli német piacot teljesen dominálna. De nem esoda, hogy ez így van; mert a legtöbb ember terv és cél nélkül ültet, — sőt annál inkább örövend, mentül több fajtájú gyümölcsfája van — nem törődve azzal, vajjon e fajok vidékének megfelelnek-e és hoznak-e anynyi termést és oly gyümölcsöt, hogy munkájá és kiadásainak kamata megtérül. Az amerikai farmer ennek ellenkezőjét teszi! Ő ugyanis a sok fajta közül kiválasztja a talajának és vidékének legmegfelelőbb 1—2 fajtát és igen csakis ezeket ülteti és gondozza, igen helyesen számítva a kereskedő azon igényére, hogy mentül nagyobb mennyiségű egyöntetű fajtát vásárol a legszivesebben. Még arra is gondol, hogy ne legyen kénytelen azonnal a gyümölcsön túladni, miszerint a gyümölcsös telepítésével egyedijűleg, megfelelő gyümölcs-kamrákkal lássa el telepét. Ez a felfogás hiányzik leginkább a mi gyümölcstermelőinknél, és ezért kell szedés idején a gyümölcsöt elvesztegetni; pedig mily közel fekvő, hogy a városi gyümölcskereskedőnek mennyivel több bért kell egy-egy pinczéért fizetni, a hol az olcsón vett árut elteszi, ahhoz képest, a mit a falusi gazdának az egész gyümölcskamara felépítésére kell befektetni.

Ezen körülmény okozza a nagymérvű árhullámzást. Másik oka a rossz gyümölcs értékesítésnek és bizonytalan termésnek abban keresendő, hogy a gyümölcsfa nem részeseül kell gondozásban, megelégszünk legfőbb esetben a csemete elültetésével és felületes herymózásával. Minden más növényünk alá igyekszünk lehető sok trágyát alkalmazni, termésnek okozására — csak gyümölcsfainknál nem gondolunk arra, hogy ezek is igen meghálálnák a könnyen felvehető tápanyagokat. Különösen a műtrágyák hatása feltűnő és a külföldi gyümölcsösökben alkalmazták is már régebben kitűnő eredményel. Igen fontos a gyümölcsfa talaját is művelni. Nevezetesen sok fa igen szépen virágzik, de virágát elhullatja a nélkül, hogy gyümölcsöt teremne. Ez leginkább ott fordul elő, a hol a fáj alja nem lesz mélyen megművelve. Ilyen helyeken a fa nedvkeringése nem egyenletes, hol sok a nedvtartalma, hol meg a szárazságtól szenved. Lapunk kerete nem enged meg részletesen kiterjeszkednünk a gyümölcsfa ápolására, de azt az érdeklődő és most télen nagyon is ráérő gazdák kitűnően leírva megtalálják bármely gyümölcsészeti munkában; soraiknál célja inkább figyelmeztetés ezen úgynevezett heverő időt felhasználni, egyrészt jóvedelmüket új termelési ágakkal fokozni, másrészt az ismereteket megszerelve a kora tavaszt felhasználni gyümölcsösök feltesítésére, annál inkább, mert városaink fejlődésével és az egészségügyi követelmények megismerésével nálunk is folytonosan fokozódnak a

a gyümölcsfogyasztás és nagyon rosszul fog később esni, ha magunkat kell okolnunk, hogy a miér módunkban volt fiktat ültetni a pillanatnyi hasznot és fáradságot nézve, elmulasztottuk azt.

Katonai pótlólovak vásárlása. A m. kir. kecskeméti 4-ik honvéd huszár ezred parancsnoksága tudatta a vármegye létenyész-bizottmányával, hogy az ezred pótlólovak bizottsága a föli löbevásárlást vármegyénkben folyó hó 18—26. napjain fogja eszközölni és pedig, Zobnaticza pusztán 18-án, Pács-Topolján 19-én, Bács-Kulán 20-án, Szabadkán 21-én, Bács-Almásán 22-én, Bikity-Bórsod Újmajor pusztán 23-án és Paján 24—26-án. Felavatóra kerülnek ez alkalommal 140 darab teljes koru 7 évet túl nem haladott hibátlan nyereg alá alkalmas lovak, valamint oly jobb fajta lovak, is melyek csak a tavasszal töltik be a 4. évet, de különben elég fejlettek és megfelelő erőben vannak arra, hogy azonnal idomítás alá vétethessenek. E körülményről oly felhívással értesíti a vármegye létenyész-bizottmánya, a létenyészítő közönségünket, hogy mindazok, a kik fenti követelményeknek megfelelő lovaikat előállítani hajlandók, úgy ebbeli szándékukat mielőbb jelentsek be közvelentül a kecskeméti 4-ik honvéd huszár ezred parancsnokságának.

Irodalom, művészet.

— *Uj idők új éve.* Ismertetjük azt az előrajzot, a mely szerint az Uj Idők következő évfolyama készül. Ismertetjük azért, mert ez a kitűnő heti lap, rövid fennállása dacára ma már a magyar család közönsége lett, a melyet érdeklődéssel kísér a művelt magyar olvasóközönség. Az első számban egy nagyérdemű sajtókris regény indul meg, a melynek címe „A bevándorlók”, szerzőjének a neve pedig — titok. Azaz hogy a neve Szikra, a mely pseudonym alatt a magyar arisztokrácia egy kiválóan szellemes hölgye rejtőzik, a kinek finom, újszerű és különösen érdekes tehetőségű sokat várhat a magyar irodalom. Második regénye, mely szintén az első számban indul meg, Szomaházy István új munkája „A páratlan szerdák”. A mulattatni tudásban első rangú, érdekes és ötletes ez az első regénye. De regényt ír e lapok számára Herczeg Ferenc is, akinek az új évben módjában lesz, hogy szépirodalmi munkásságát kizárólagosan az Uj Időknek szentelje. 1848 ötvenéves jubileuma alkalmából a nagy idők emlékét hozzájuk méltó képekben örökíti meg. Erre szolgál majd egy külön füzet, valamint ama jutalomkép, a mely e czérra készül. Munkácsy „Tépcsésinalók” — „ja ez a külön műlap, a melyet a szabadságharc emlékezetére pompás és nagy heliogravürben kapnak az Uj idők előfizetői. Tavasszal küldik szét a Tépcsésinalók-at, mely a legegészségszobának is díszre válik, nemcsak azért, mert magába véve műremek, de a reprodukció jószágánál és szépségénél fogva is. Az előfizetési ár mint eddig: félvére négy forint, negyedévre két forint. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10.

— 1848 félszázados dicső emlékét Az én Ujságom, Pósa bácsi gyermeklapja is meg fogja ülni. Föltárja a gyermekek előtt a szabadságharcnak ragyogó és megható történetét. Lobogtatni fogja azt a zászlót, mely Petőfi kezében lobogott s bemutatja versben és folyóírásban a magyar nemzet hősi vitézségét, melylyel harcolt a hazáért, a szabadságért. Rákosi Viktor Az én Ujságom kitűnő dolgozó társa gyönyörűen megírta a szabadságharcnak könyvel, vérről tele hullatott történetét. Magtulanhatja belőle, hogy hogy szerették hazájukat a nyogvennyolczadiki gyermekek és zsöngé ifjak, s példát vehetnek róla a

szabadság szent szeretetében. Kilenedezik esztendője lesz már, hogy Az én Ujságom minden héten bakopogtat palotába és kunyhóba s mulattatja, tanítja a gyermekvilágot. Előfizetési ára negyedévre 1 frt, olyan csekély összeg, hogy mindenki járthatja a gyermekeinek ezt a kedves kis ujságot, mely tele mesével, verssel, elbeszéléssel állandó örömet szerez a gyermekvilágnak. A jövő hónapban jelenik meg Az én Ujságom naptára is, mely szebb lesz minden eddiginél, fényes tükre lesz a magyar szabadságharc történetének s Az én Ujságom minden előfizetője ingyen kapja. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-út 10.

— *Magyar Lányok.* Január 1-étől kezdve immár negyedik évfolyama kezdődik a Magyar Lányoknak. Három év rövid idő, de mégis sok egy lap életében. Azalatt elváltak, hogy kell-e a közönségnek, életképes-e, szeretik-e, van-e rá szükség? A Magyar Lányok a lefolyt három évre csak örömmel tekinthet vissza. Törekvéseit siker koronázta, mert a czél, a melyre törekedett nemes, az eszközt pedig lelkük legjobb tudása szerint választották meg. Magyarország fiatal leányai szeretettel lelkesedéssel és bizalommal veszik körül, mert tudják, érzik, hogy csakis jó útra vezeti őket. De nemcsak az olvasók, az írók is valódi lelkesedéssel, szeretettel csoportosulnak e lap köré. Valamennyien átérzik e feladat nagyságát, a melyet teljesítenek, mikor Magyarország fiatal leányai szívében ültetik el a hazaszeretetet, az emberszeretetet, a jószág és igazság virágait. Egyik száma tartalmasabb mint a másik; mulattató szórakoztató része éppen olyan változatos és gazdag, mint az ismeretterjesztésre szánt közleményei. Olyan lap a Magyar Lányok, a mely bátran versenyre kelhet a külföld legjobb termékeivel. Az előfizetési pénzek legezészetibben postautalványon a következő címre küldendők: A Magyar Lányok kiadóhivatala, Budapest, Andrássy-út 10.

— *A Pallas Nagy Lexikona teljesen kész.* Büszkeséggel mondhatja magáról a Pallas-Társulat, hogy a modern magyar irodalom legnagyobb vállalatát szerencsésen befejezte. Megküzdve minden nehézséggel és iktüzdve őket, készen áll a XVI-ik kötet és egy igazi könyvörösis, termetre és tartalomra nézve egyaránt hatalmas, eddigi 15 előfutióráni is hatalmasabb. A kötet a Téba — Zsuzsok közötti czimzókat foglalja magában. A lapszám (1242) ép oly inpozáns, mint a mellékletek és szövegábrák száma (amazoké 69, emezeké 227), valóban ércznel maradandóbb emléke ez a kötet is, az immár befejezett egész mű is a magyar tudásnak, magyar szorgalomnak és (ne feledjük ezt!) a magyar mersznek is, mely a kiadók áldozata való készségében nyilatkozik meg. Vajha a magyar társadalom ezt a sok-sok fáradságot méltányolná és a kellő partólással viszonzná! Részünkről ezuttal nem tartjuk szükségesnek a kötet tartalmának, avagy egyes cikkeknek méltatásába bocsátkozni, e helyett utalunk arra a két meleghangu levélre, melyet a Pallas Nagy Lexikonának befejezése alkalmából Jókai Mór és Falk Miksa írtak, s a mely feleslegesen tesz minden további ajánlást és közöljük a társaság igazgatójának Dr. Gerő Lajosnak utószavát.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
köz- és váltó-üggyéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Suchard-chocoládé és kakao.
E'fordult révedések kikerülése vé-
gett, a nagyérdemű közönség arra
figyelmeztetik, hogy

Suchard Ph.

az ügyvezető

töredék chocoládét

sem nem gyártja, sem a forgalomba
nem hozza. A Suchard Ph.-féle
chocoládék csakis tisztán és
— mint ismeretes — csak Sta-
niol-csomagolásban a gyári
jelvényvel és aláírással el-
látva, szállítatik.

MINDEN KÖHÖGÉST,

ép úgy, mint a légső, gégo és fűdő hurutos
megbetegedéseit, valaminta lélegzési nehézségeket, s
mellszűküllést, aszthmát, elyvádkosodást, szá-
már és gőresös köhögést, rekedtséget, nyálka-
ingert a nyakban — kezdődő gumókötést leggyo-
sábban és legjobbban lehet eloszlatni az éveken át
bevált, orvosi rendelt szerint készített és az orvos
szókoló ajánlott Szt.-György-theivál, melynek csom-
agolja 50 kr. és a hozzá tartozó Szt.-György hurut-
por doboza 50 kr. a pontos orvosi utasítással együtt.
Az eredmény már néhány nap múlva látható.
Két csomagnál kevesebbet nem küldünk.

Póstan való küldésnél 20 krajt több és mago-
lás és iutavlevéllet — (portó nélkül). Minden
megrendelés a Szt.-György gyógyiárba Bécsben,
V/2 Wimmergasse 38. sz. int. zenő.

Kivánatos az öszeg előleges beküldése postautal-
ványon.

Kerjük, ezt a hirdetést tessék kivágni és eltenni.

Házeladás.

Zomborban, a Bánát külváros-
ban, a szivaczi-uton fekvő 307.
sz. uri lakház, gyönyörű par-
kírozott udvarral, közel a me-
gyeházhoz, szabad kézből azon-
nal eladó.

Bővebb értesítést ad a tulaj-
donos

Matusek Zsigmond
tanító.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra,

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ már a XX-ik évfolyamába lépett. Önérzettel je-
lentjük ezt a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy
legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanúsítani lapunk iránt, melyet eddig tanu-
sított.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ multja legjobb bizonyíték a melletti, hogy míg
egyrészt házilagot pótolunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégít-
tetjük. Ismételtlen elmondhatjuk, hogy kitűzött szelünkkel elértük, mert lapunk jelenleg
már az ország minden vidékén a legjobb művelt család kedvelt háziabaratja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ fennállása óta már több hasonirányra vállalat tá-
madt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat hanem
egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék
azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes he-
tilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön
beköthető regény melléklettel.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ című félve
melléklettel ad, parisi divatképekkel és bő divattudósítással s így egy külön divatlapnak
tartatjaat feleslegessé teszi.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve
hogy ifjú és öreg külön s egyuttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-ba a régi és újabb irói és költői gárda minden
számoitveve tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“nak regényei, elbeszélései rajjai, humoreszkjei,
költeményei kedélynemesítő olvasmányok Irány-cikkeivel a társadalom minden kérdéseire
kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkeik pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön beköthető regényt ad
mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések
illetve kérdések és feleletek tárhaza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetői díjlatul közölhetik gondolataikat az
előfizetők postájában.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanul-
ságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s
hogy hívtasának megfelele, azt legjobb bizonyítja immár XX. évi fennállása, mit eddig
házánkban egyetlenegy hasonló irányu lap sem volt képes elérni; bizonyítottak továbbá
azon előkelő és kiűnő irók és íróknak nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden
számában élvezheti az olvasó s a kik közül büszkén említiük fel dr. Tolnai La-
szlo szerkesztőn kívül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rakosi Jenő, Temér-
dek (Jeszzenszky Dániel), Lukai Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Fe-
teki Sandor, Mery Károly, Jámbar Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csátr, Pécsi D. An-
kela, Kósa Ede: — Beniczky Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek
Anna, Budny Sandorné, Cserneké Gyuláné Nagyváradai Myra, K. Beniczky Irma, Me-
rezy-Károly Irna, Fungó Gyúttó Izabella, Abrányiné Katona Klementin, H. Ha-
viassy Ilona, V. Glá Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Ju-
lianna neveit stb.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal
és regény melléklettel egyutt:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak a ki az előfizetési öszegét azonkivül még
80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt küld
díjlatlanul.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatószámokat ingyen és bérmentve kül
mindazoknak, a kik eziránt — legcsélszerűbben levelezőlapon — hozzafordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Siját házában)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves házi szer ellenkült az idő megpróbálásoknak,
mert már több mint 27 év óta megbízható, féltalonnall-
pító betöréselőkér alkalmazott kényvényes, csatlami, tag-
szagatlansal és megújítóknél és az orvosok által bodoró-
sekre is mindig gyákrabban rendelésit. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt,
nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy
bástárszámban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegkancsókban van, azonos minden gyógyszerárban ké-
szíten van; forráktár: Török János Gyógy-
szerésznél Budapestban. Berkásfalva alkalmával
igen orvosiak legyünk, mert több kibebörtött
utassal van forgalomban. Ki nem akar megtér-
sedni s az minden egyes üveget „Kerogony“ véd-
jegy és Richter öszegyészés alattú mint nem ve-
lédi utassalá viassz.

RICHTER F. AD. és társa, az. és kir. udvari orvostitk., BUDAPEST.

A Dr. **EGGER-féle**
Injectio Hamamelis Virginica

a leghathatóbb külszer (befecskendezés) főfak és nöknél, új és idült folyások val mint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt természetesen javítja illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett póstán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr., 3 üv. 3 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Zomborban Schwarez Emil gyógyszerész árnál. (.)

A NAGY KRACH!

New-York és London még az európai szárazföldön sem kímélte meg, és egy nagy ezüstérmégyár elhatározta, hogy egész készletét a munka szerény díjazása mellett, eladja. — En vagyok felhatalmazva ezen megbízást kezesülvinni, tehát csupán csak 6 frt 60 krért mindenkinek küldöm az alul felsorolt tárgyakat, u. m.:

6 db legfinom: ob valódi angol élti asztali kész 6 darab amerikai szab. ezüst villát egy daraból készíve,
6 darab amerikai szab. ezüst evőkanalat,
12 darab amerikai szab. ezüst kávé-kanalat,
1 db amerikai szab. ezüst leves-mérő kanalat
1 darab amerikai szab. ezüst tejmerő kanalat
2 darab amerikai szab. ezüst tojás-tartót
6 darab angol Victoria eszesztályozát
2 darab diszes gyertya-tartót
1 darab thenszűtőt
1 darab legfinomabb ezüskorszót.

44 darabot összesen csak 6 frt 60 krért
A fenti 44 tárgy eddig 40 fribba került és most ezen szerény 6 frt 60 kr. árért kapható. — Zen amerikai szab. ezüst egy belül is felér fém, mely az ezüst színt 25 éven át, — jótállás mellett, — megtartja. — Bizonyítékul annak, hogy ezen hirdetés

nem család

ezennel nyilvánosan kötelezem magam, mindenkinek, a kinek a küldemény nem tetszik, az összeget vissza-küldeni, azért ne mulassza el senki ezen kedvező alkalmat és szerezz be ezen diszkészletet, mely különösen **diszes nász- és alkalmi ajándéknak**

úgy mint minden el-kelő háziatáshoz is alkalmas.

Kapható kizárólag csak

Hirschberg A.

az egyesült amerikai szab. ezüstérmégyár főügynökségénél:

Bécs, II., Rembrandtstrasse

19/I. Tavaszúti sz. 7114.

Küldendések vidékre utánvétellel, az ország előzetes beküldése mellett.

Tisztító-por hozzá 10 kr.

Csak az itt látható védjeggyel (egészségi fém) valódi.

Kivonat az ellismerő-levelekből.

▲ küldeményt megkaptam és teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.
Kolozsvár B. B. Bánffy Ö. Excelezenziájára.
▲ küldeményt megkaptam és teljesen meg vagyok elégedve, kérek nekem még egy ilyenet küldeni.
B. Z. (Magyarország) Keresztes Sándor főszolgabíró.
Az első küldeménynyel meg vagyok elégedve, kérek még egy készletet.

Kalocsa.

Majossy János kanonok.

Alapítatott 1863. —

Alapítatott 1863. —

Világhírű

sajátkészítményű kintüntetett
TRIMMEL J. N.

kézharmóniákai

Bécsben, VII/8. Kaisersrasse 47.
Nagy raktár mindennemű hangszerekben,
hegedűk, citerák, fuvolyák, ocarinák,
szájharmóniák, stb. stb.

Sweizeri nyelv-játékművek magánjátéza.
Felülmulhatatlan hanggal.

Zenélő-albumok, üvegek stb.
Mintakönyvek ingyen és bérmentve.

Százezrei a
családoknak iszszák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkülönböztetőbbé a babkávénak, valamint ajánlásra legelőször vegyüléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Elsőrangú hazai gyártmány. Gőzcséplők

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

részvény-társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel dizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Bszekavágók.

Morzsolók.